

UVOD

Broj i visina poreskih stopa u mnogome zavise od ekonomske politike jedne zemlje kako iz fiskalnih tako i iz društveno političkih razloga. Prosječna visina poreske stope, kao i broj poreskih stopa i obim oslobađanja od PDV-a određeni su ciljevima koji se žele postići kroz sistem poreza na dodatu vrijednost.

U Bosni i Hercegovini se primjenjuje jedinstvena stopa PDV-a od 17%. Razlog za jedinstvenu stopu je u tome što je mnogo jednostavnija za primjenu, u početnoj fazi primjene sistema poreza na dodatu vrijednost, manji su troškovi naplate poreza, manja je administracija potrebna za obračun i prikupljanje poreza. To su sve razlozi koji su opredjelili Parlament Bosne i Hercegovine za usvajanje jedinstvene stope.

Međutim, nije to išlo tako lagano. Većina opozicionih stranaka je tražila usvajanje više stopa. Kao argumente su navodili visok nivo siromaštva koji će se povećati još više jedinstvenom stopom (tako što će isto biti oporezovani i robe široke potrošnje i luksuzna dobra), zatim oporezivanje knjiga će uništiti bosanskohercegovačko izdavaštvo i mnogi drugi razlozi.

Koncept PDV-a u Bosni i Hercegovini je skoro u cjelini baziran na preporukama Šeste direktive Evropske unije. Osnovna karakteristika poreskog sistema u Bosni i Hercegovini je njegova izrazita regresivnost i složenost.

Uvođenje diferenciranih stopa PDV-a predstavlja kompleksnu operaciju sa širokim dijapazonom implikacija. Pored fiskalnih efekata analiza treba da obuhvati i mikroekonomske i makroekonomske efekte, koji će se na kraju odraziti i na ekonomski rast, socijalni položaj građana i, povratno, na fiskalnu poziciju zemlje. Inicijative je potrebno sagledati i u svjetlu usklađivanja legislative iz područja PDV-a u BiH sa evropskim direktivama i najboljom praksom, ali i u kontekstu reformskih i strateških opredjeljenja EU.

Glavno usmjerenja rada je da eventualno naznači manjkavosti postojećeg sistema poreza na dodatu vrijednost Bosne i Hercegovine a u nadi da bi saznanja o istim eventualno doprinijela unaprjeđenju postojećih rješenja.